

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

**Новітні технології виробництва та переробки
продукції тваринництва, харчові технології**

24 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

УДК 378-057.875:001:637:664(043.2)

Молодь – аграрній науці і виробництву: Новітні технології виробництва та переробки продукції тваринництва, харчові технології: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 24 квітня 2024 р. – Біла Церква: БНАУ, 2024. – 106 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Титаренко І.В., канд. с.-г. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.,** канд. с.-г. наук.

До збірника увійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Молодь – аграрній науці і виробництву» (24 квітня 2024 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

©БНАУ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амонійно-амідний мінеральний премікс для відгодівлі м'ясної худоби на жомових раціонах: пат. 57357. Україна, МПК А23К 1/22, А23К 1/175. № u201009098; заявл. 20.07.2010; опубл. 25.02.2011, Бюл. № 4.
2. Збарський В. К., Збарська А. В. Сучасний стан та проблеми виробництва яловичини у господарствах Запоріжжя. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2018. Вип. 30 (1). С. 91–96.
3. Лисенко Г. П. Сучасний стан і перспективи розвитку м'ясопереробної галузі. Вісник аграрної науки. 2017. № 1. С. 72–75.
4. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / І. І. Ібатуллін та ін. Київ: 2015. 422 с.
5. Проваторов Г. В., Проваторова В. О. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник. Суми, «Університетська книга», 2022. 510 с.

УДК 636.2.636:083.314

ЄВТУШЕВСЬКИЙ С. М., студент

ЧЕРЕДНІЧЕНКО В. М., магістрант

Науковий керівник – **ЧЕРНЯВСЬКИЙ О.О.**, канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ ПАСОВИЩ У М'ЯСНОМУ СКОТАРСТВІ

Проаналізовано інформацію про організацію в літній період утримання м'ясної худоби на пасовищах. Випас м'ясної худоби сприятливо позначається на здоров'ї тварин, скорочує витрати на її вирощування.

Ключові слова: м'ясне скотарство, культурні пасовища, ротаційний випас.

Скотарство дає найбільший обсяг тваринницької продукції – молока і м'яса. М'ясне скотарство в Україні розвивається у спеціалізованих на вирощуванні молодняку господарствах, які виникли при цукрових, крохмалепатокових та спиртових заводах, відходи яких є висококалорійними кормами.

М'ясне скотарство має бути мало витратним і ґрунтуватися на розроблених ресурсощадних технологіях виробництва яловичини [1]. Один із напрямків – це створення і організація раціонального використання високопродуктивних пасовищ.

Пасовищне утримання худоби – найдешевший спосіб нагодувати тварину. Утримання м'ясної худоби в літній період на пасовищах максимально знижує собівартість виробленої продукції, сприятливо позначається на здоров'ї тварин, дає змогу здійснювати необхідні санітарно-профілактичні заходи на фермі.

Серед технологічних груп найбільшою мірою потребують перебування на пасовищі корови з телятами на підсосі. Максимальне збільшення в їх раціоні частки дешевих пасовищних кормів знижує витрати на утримання маточного поголів'я. Через це організація культурних пасовищ у господарствах і продовження пасовищного періоду мають важливе значення. Для нормалізації в організмі тварин обмінних процесів, поліпшення відтворювальної здатності корів слід організовувати цілодобову табірну систему випасання [2].

Організація пасовищного утримання м'ясної худоби передбачає те що тварини пасуться близько 8 годин на добу, незалежно від кількості і якості рослинного корму. Основні періоди випасання відбуваються перед сходом сонця, через 1,5-2 години після сходу сонця, післяполудневий період і перед заходом сонця. Організацію випасання ускладнює відсутність постійної огорожі, що сприяє витогуванню посівів [3].

Упродовж пасовищного періоду потреба в кормах повністю задовольняється за рахунок вирощених трав без використання зерна. Тварини м'ясних порід за сприятливих кормових умов нагромаджують в організмі значний запас поживних речовин.

Технологія утримання м'ясної худоби на пасовищах дозволяє виключити з технологічного циклу трудомісткі роботи з випасання худоби. Для цього пасовища огорожують колючим дротом, поєднаним із слабкою електричною напругою, через який не

може пройти жодна тварина. Традиційний безперервний випас м'ясної худоби можна покращити та зробити прибутковішим. Такий метод називається ротаційним випасом [5].

Безперервний випас – це коли худоба пасеться на пасовищі протягом тривалого періоду часу без відпочинку рослин від випасу. Переваги цього методу полягають у низькій вартості огорожі, низьких щоденних затратах з догляду за тваринами. Цей метод ефективний, якщо кормів достатньо, а господарство не збільшує поголів'я. Безперервне випасання можна використовувати для сухостійних корів, племінних телиць і м'ясних корів середньої та низької молочної продуктивності. Поголів'я яке потребує якісніших кормів не може забезпечити свій генетичний потенціал за таких умов.

Одним із недоліків безперервного випасу є складність контролю часу інтенсивності випасання тварин. У періоди повільного росту рослин на пасовищі необхідно коригувати кількість тварин або збільшувати площу випасання. Проте постійне випасання пасовища з великою кількістю тварин призведе до зниження продуктивності та якості корму.

Пасовище, на якому постійно пасуться тварини, потребує більше часу, щоб відновитися після засухи, ніж пасовище, яке перебувало у стані відпочинку.

Для того щоб підтримувати та підвищувати продуктивність пасовища використовують підсів трав та їх підживлення. Перехід від безсистемного випасання до системного може збільшити продуктивність пасовища на 40% [4].

Ротаційне системне випасання – це інтенсифікація випасу з метою збільшення продуктивності або кращого використання існуючих ресурсів.

За ротаційного випасання велике пасовище розділяється на менші загони, що дозволяє легко переміщувати худобу з одного загону до іншого. За допомогою цього методу велику рогату худобу концентрують на меншій площі пасовища на кілька днів, а потім переміщують на іншу ділянку пасовища. Цей рух дає пасовищам період відпочинку. Фуражні рослинні культури мають можливість відростати, відновлювати запаси вуглеводів і підвищувати врожайність.

При правильному використанні ротаційний випас підвищує продуктивність кормових культур.

Ротаційний випас має такі переваги, як: вища продуктивність пасовища в умовах посухи; більший потенціал урожаю; корм вищої якості; зменшення проблем із бур'янами та ерозією ґрунтів; прискорення відростання трав; подовження пасовищного періоду; поліпшення управління стадом.

Недоліком ротаційного випасу є затрати на спорудження додаткової огорожі, часу для переміщення худоби, а також необхідність мати воду та доступ до тіні у кожному меншому загоні.

У м'ясному скотарстві направляти фінансові ресурси необхідно в першу чергу на формування та поліпшення пасовищ.

Ротаційний випас дає кращу можливість використовувати м'ясну худобу для максимального виробництва яловичини. На пасовищі тварини повинні знаходитись 24 години на добу, забезпечені вільним доступом до питної води та солі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ластовська І.О. Обґрунтування та розробка ресурсоощадної технології виробництва яловичини: автореф. дис. ... канд. с.-г. наук. Київ: НУБіП, 2017. 20 с.
2. Наукові основи розвитку м'ясного скотарства в Україні: монографія/А.М.Угнівченко та ін. Київ, 2016. 329 с.
3. Панкєєв С.П., Ляшевська Н.С. Кормовиробництво і годівля у спеціалізованому м'ясному скотарстві. Таврійський науковий вісник. 2020. Вип. 112. С. 197–203.
4. Bailey D.W., Brown J.R. Rotational grazing systems and livestock grazing behavior in shrub-dominated semi-arid and arid rangelands. Rangeland Ecology & Management. 2011. 64, 1–9. DOI:10.2111/REM-D-09-00184.1
5. Rotatinuous' stocking: An innovation in grazing management to foster both herbage and animal production / R.M.T. Schons et al. Livestock Science. 2021. Vol. 245. 104406. ISSN 1871-1413, DOI:10.1016/j.livsci.2021.104406